

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K.

Høring over udkast til ny eksamensbekendtgørelse

Ved brev af 12. maj 2010 har Universitets- og Bygningsstyrelsen fremsendt udkast til ny bekendtgørelse om eksamen og censur ved universitetsuddannelserne, idet man anmoder om det erhvervsøkonomiske censorkorps (EOEC) eventuelle bemærkninger til udkastet.

08. juni 2010

MB / RLCS

Sagsnr. 10-081137

EOEC finder generelt, at langt hovedparten af de foretagne ændringer i forhold til den gældende eksamensbekendtgørelse er udtryk for klare forbedringer (forenklinger og klarificeringer), ligesom vi støtter, at bestemmelserne om eksamen og bestemmelserne om censorer nu samles i en bekendtgørelse. Det er nyttigt.

Overordnet er vi også glade for at konstatere, at de seneste års noget blandede diskussion om censorfunktionen og dens udmøntning nu har fundet et leje, der hovedsageligt er rigtigt fornuftigt og skaber den fornødne ro om denne vigtige og højt estimerede del af det danske uddannelsessystem.

EOEC har dog et antal bemærkninger til udkastet. Bemærkningerne er alle af betydning for os at meddele, men enkelte er efter vor mening af helt særlig vigtighed for det danske uddannelsessystems funktion. Disse har vi tilladt os at markere med ordet **(væsentlig)**.

Vi er opmærksomme på, at der kun går kort tid efter høringsfristens udløb til bekendtgørelsen planlægges at blive offentliggjort. EOEC er et af universitetsuddannelsernes allerstørste censorkorps og dækker et meget betydeligt antal studerende. Dette ansvar ligger til grund for vore nedenstående kommentarer, og betyder også, at hvis der er behov for at få uddybet synspunkter, står vi med glæde til rådighed og kan møde ministeriets repræsentanter med timers varsel.

Overordnet skal vi tillade os at gentage vort synspunkt om, at den variation af prøveformer, som også den ny bekendtgørelse lægger vægt på, bør indeholde en genindførelse af muligheden for at eksaminere grupper. Dette synspunkt ved vi, at vi deler en lang række erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer. Det er vor faste overbevisning at denne prøveform afspejler den virkelighed, kandidaterne møder, ligesom det er fuldt fagligt forsvarligt i en gruppeeksamen at foretage individuel bedømmelse af den enkeltes præstation. Vi har som censorer ingen betænkeligheder ved at medvirke ved sådanne eksaminer.

Vore bemærkninger til betænkningsudkastet er:

§ 3: **(væsentlig)** Der mangler i denne paragraf desværre en aktiv stillingtagen til et af de sidste års største problemer ved eksamensafvikling i Danmark. Bedømmelse af skriftlige arbejder, udarbejdet af flere, såkaldt gruppeprojekter.

Det er nødvendigt at fastsætte helt præcise retningslinjer for bedømmelsen af disse opgaver. Hvis opgaven ikke er opdelt og individualiseret på den enkelte gruppemedlems præstation, så kan opgaven alene være en del af eksaminationsgrundlaget for den mundtlige eksamination. Og dermed er det reelt alene den mundtlige præstation, der vil ligge til grund for karakterindplaceringen. Dette bør eksplicit være beskrevet i denne paragraf. Alternativt vil der ske udvikling af diverse bedømmelseskulturer universiteterne imellem og såmænd også internt på de større universiteter. Det er ikke acceptabelt. Med andre ord: Så længe gruppeeksamen er ophævet, så bliver man også nødt til at føre denne beslutning helt ud i livet med eksplicite bestemmelser om bedømmelsen af disse.

Et andet spørgsmål i den samme forbindelse er afrapporteringen af bedømmelsen. Der er naturligvis ingen tvivl om, at karakteren bliver givet og protokolført umiddelbart efter voteringen af den enkelte præstation. Men hvis de studerende får karakteren meddelt umiddelbart derefter, kan og vil det give anledning til uhensigtsmæssige følger for de af gruppens medlemmer, der efterfølgende skal eksamineres. Bedst var det, om man kunne isolere eksaminerede gruppemedlemmer fra ikke-eksaminerede. Det lader sig næppe gøre, og så vil det dog afhjælpe den situation, hvor der sker overførsel af information fra eksaminerede til ikke-eksaminerede, hvis karaktergivning og afrapportering til alle først foregår efter det sidste gruppemedlem er eksamineret og karakteren fastsat. Dette er et meget væsentligt problem i dagligdagen. Vi skal opfordre til, at der skabes helt ensartede og landsdækkende regler på dette område.

§ 4: **(væsentlig)** EOEC finder det vigtigt for uddannelsernes dynamik, at der finder en stadig udvikling af prøveformer sted. Men samtidig konstaterer vi jævnligt problemer med kontrol af snyd og plagiat. Dette kan modarbejdes, undersøges og begrænses, men aldrig helt udelukkes.

Den bedste måde at kontrollere, om den studerende selv er forfatter til det skrevne, er ved en efterfølgende mundtlig eksamen på grundlag af det skriftlige bidrag.

Vi skal derfor bede om, at der i denne paragraf kommer en eksplicit bestemmelse om, at ved ethvert afgangsprøveprojekt, såvel bachelor, kandidat som master, SKAL der ske mundtligt forsvar af projektet. Desværre er der universiteter, der muliggør alene skriftlige bedømmelse af afgangsprøveprojekter, selv om det retfærdigvis skal nævnes, at de fleste har mundtligt forsvar. Men muligheden for, at den studerendes kvalifikationer ikke konstateres ved et personligt fremmøde, må ikke foreligge ved disse afgørende prøvninger af kandidatens kvalifikationer.

§ 9: Denne paragraf omhandler et vanskeligt område, der både involverer ressourcer, prøvetilrettelæggelse og snydproblematikker, ligesom de studerendes forskellige økonomiske forudsætninger kan skabe ulige muligheder. EOEC skal opfordre til, at UBST i bekendtgørelsen tager videst muligt hensyn til de bemærkninger, der kommer fra universiteterne under samtidig hensyntagen til retssikkerhed og lige vilkår for de studerende.

§ 10: Desværre tales der mere om, end der gøres mod snyd og anden akademisk uredelighed. Det er derfor godt, at de nye regler indeholder bestemmelser om dette område.

Dog finder vi, at det bedste ville være, hvis der blev fastsat fælles regler. Det er et nationalt problem, ikke et lokalt problem på det enkelte universitet. Dertil kommer, at vi har konstateret, at der er forskellige sanktionsregler, ligesom man også kan fortsætte studierne på et andet universitet i en eventuel karenperiode for derefter at få merit på egen uddannelse. Begge forhold betyder, at retssikkerheden er sat helt over styr.

§20: Det er vor opfattelse, at Videnskabsministeriet ved udarbejdelsen af det nu foreliggende udkast har forsøgt at samordne bestemmelserne med Undervisningsministeriets bestemmelser. Det kan vi kun bifalde.

I den forbindelse skal vi gøre opmærksom på, at UVM i deres regelsæt har en bestemmelse om, at eksterne censorer skal medvirke ved mindst 50 % af uddannelsernes ECTS-point.

Endvidere skal vi henlede opmærksomheden på, at værdien af den tidligere benævnte "interne censur" ofte ikke er særlig høj. Derfor finder vi, at der, hvad de interne prøver angår, kan ske en lempelse i universiteternes regelsæt. Det skyldes bl.a., at man kan rejse tvivl om, hvorvidt to interne bedømmere har den nødvendige habilitet i forhold til hinanden. Med et velfungerende klage/ankesystem bør der være rimelige rammer for at korrigere eventuelle fejlsaminationer.

En pointe i den forbindelse er naturligvis, at med en ekstern censurandel på 50% og med et fravalg af såkaldt intern censur er der tale om en regelforenkling og besparelser for universiteterne.

§ 21: Af hensyn til de studerendes retssikkerhed og som grundlag for behandlingen af klage-/ankesager bør bestemmelsen også fastsætte, at der skal tages noter under eksaminationen.

§ 22: **(væsentlig)** Denne paragraf har givet anledning til mange fortolkninger gennem tiden.
Hvornår er en opgave afleveret på en måde, så man kan anse prøven for begyndt?

Hvis der eksempelvis er fastsat bestemmelser om opgavens omfang, er bedømmelsen så begyndt, når studieadministrationen har anerkendt modtagelsen af opgaven, selv om den ikke opfylder kravene. Eller kan bedømmerne, når de har konstateret, at kravene ikke er opfyldt, afvise at bedømme opgaven? Og hvis bedømmerne har mistanke, men ikke endeligt bevis for snyd i en opgave, hvordan skal der så reageres? Desværre er dette dagligdagen ude på universiteterne.

Disse spørgsmål vil kunne løses ved en bestemmelse i bekendtgørelsen om, at den studerende ved aflevering underskriver en tro og love erklæring om, at alle formelle krav er opfyldt, ligesom citater har rette henvisninger og at den studerende selv har forfattet teksten. Hvis det efterfølgende konstateres, at dette ikke er tilfældet, kan bedømmelsen afvises under henvisning til snyd.

Hvis der er mistanke om snyd, skal eksamen udsættes, indtil universitetet har bestemt sig i sagen. Dette bør indarbejdes i bestemmelsen.

§ 26: Det bør indgå i bestemmelsen i stk. 2, at juli måned ikke indgår. Hvis det ikke nævnes, vil det nærmest være umuligt at afholde skriftlige eksaminer, herunder omprøver i de sidste tre uger af juni. Stk. 3 bedes justeret til, at det er eksamen, der skal afholdes senest 6 uger efter, jf. vore bemærkninger under § 4. Som stk. 4 er formuleret nu, betyder det, at alene skriftlige bedømmelser af disse vigtige projekter legitimeres fuldt ud.

Kapitel 7: På baggrund af mange års erfaringer med klage/ankesager skal vi bede om, at dette kapitel bliver ændret på væsentlige områder i forhold til udkastet.

§ 32: **(væsentlig)** Ombudsmanden har tilkendegivet, at bedømmere i deres besvarelse af en klage under alle omstændigheder skal begrunde karakteren under henvisning til målbeskrivelse og karakterbekendtgørelsen. Dette indebærer, at udkastets formulering om, at klagen skal være begrundet ikke er korrekt

§ 33, stk. 3: Bestemmelsen om, at universitetet nu skal træffe den første afgørelse i klagesager, er fornuftig, men jf. nedenfor vil den ikke kunne undgå at forlænge sagsbehandlingen. Og man kan vel med nogen ret postulere, at en hurtig sagsbehandling er en del af retssikkerhedsbegrebet.

Men opmærksomheden henledes på, at det er en urimelig skævvridning i tidsfristerne i bestemmelserne om klage og anke: De studerende har hhv. to og en uges frist til at klage og kommentere. Samme frister gives ikke universitetet. Praksis viser også, at bedømmernes svar ofte først modtages noget senere end 2 uger efter. Mange års erfaring fra ankenævnsarbejde fortæller, at bedømmere og universiteter overskrider tidsfristerne væsentligt. Det er ikke rimeligt, at de studerende SKAL overholde fristerne og øvrige parter ikke.

Der bør i disse bestemmelser (dvs. §§ 32 – 35) være en regel om, at bedømmere og universitet skal afgive deres svar inden eksempelvis 4 uger, ellers gives der automatisk ombedømmelse. Ligeledes må bestemmelsen om, at juli måned ikke indgår i beregningen gælde *alle* parter.

§ 35: Bestemmelsen om, at 'hvis den studerende modtager tilbuddet om ombedømmelse, kan bedømmelsen resultere i en *lavere* karakter', kan varmt anbefales.

(væsentlig) Derimod er bestemmelsen i stk. 3 om, at ombedømmerne skal have tilstillet andet end eksaminationsgrundlaget og en eventuel skriftligt besvarelse/opgave, ikke acceptabel. Det vil ændre hele bedømmelsesgrundlaget og stille meget høje krav til bedømmernes evne til uvildighed. Endvidere er bestemmelsen næppe i overensstemmelse med Karakterbekendtgørelsens bestemmelse om grundlaget for en bedømmelse.

(væsentlig) Endvidere må bestemmelsen i stk. 4, sidste punktum, være i strid med hele ånden i klage/anke regelsættet, idet grundlaget for, at der kan ske nedsættelse af karakteren, netop er, at der foreligger en NY bedømmelse. Derfor må der naturligvis kunne klages og ankes over denne bedømmelse.

§ 39, stk. 4: Jf. ovennævnte argumentation kan denne bestemmelse ikke anbefales. Fra censorformandskabernes mangeårige arbejde i ankenævn er det alene sket ganske få gange, at en sag er "recirkuleret", så det kan kun anbefales at sikre retssikkerheden ved at slette denne bestemmelse.

Generelt for alle bestemmelser om frister gælder, at der skal være entydighed: Er det fra det tidspunkt afgørelsen er meddelt, eller er det fra det tidspunkt, modtageren har modtaget afgørelsen.

§ 44: Henvisning skal vist være til kapitel 7.

§ 48, stk. 1, 2: **(væsentlig)** Der lægges afgørende vægt på, at censorkorpset indeholder en væsentlig bestand af repræsentanter for aftagere. Den hidtidige bestemmelse om, at censorkorpsene skal bestå af mindst 1/3 aftagere bør bibeholdes, alternativt skal andelen hæves til 50%.

§ 50: **(væsentlig)** Det bør i denne paragraf sikres, at censorformandskaberne er fast høringspart ved enhver høring vedrørende universiteternes forhold, der har betydning for uddannelsernes kvalitet, evaluering og censorernes funktion.

§ 51, stk. 1: Dette er et vanskeligt forhold at regulere, ikke mindst i takt med, at der er sket universitetsfusioner. Der vil desværre opstå en række tvivlstilfælde, også fordi uddannelsernes modulopbygning med samtidig mulighed for meritoverførsel vil skabe uhensigtsmæssigheder. EOEC har tidligere bedt UBST om at regulere dette område. Bestemmelsen løser ikke problemerne helt.

§ 53: Denne bestemmelse er en fornøjelse at læse. Tak for det!

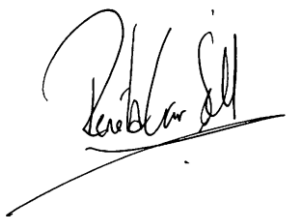
§ 55: **(væsentlig)** Generelt er vi enige i denne bestemmelse. Imidlertid vil det være afgørende nødvendigt, at der til bestemmelsen om opfyldelse af kandidatkravet tilføjes "eller tilsvarende realkompetence". De forhold, at nye uddannelser hele tiden udvikles, at der er ønsker om at have tæt tilknytning til aftagere blandt censorer, og at man i stigende grad anvender udenlandske censorer, gør denne tilføjelse nødvendig.

§ 57: Bestemmelsen er ok, hvis den ikke opfattes, som om man alene finder censoremner af denne vej. Fakta er, at langt de fleste censorer findes via især universiteternes netværk, men også aftagernes netværk.

§ 60: Overgangsbestemmelser er altid vanskelige. Det forudsættes, at der ikke skal foretages nybeskikkelse af vort censorkorps, således at en nybeskikkelse af censorkorpset efter bestemmelserne i kapitel 10 først finder sted med virkning fra den 1. april 2014, idet vi netop har arbejdet i måneder med at sikre et nybeskikket censorkorps fra 1. april 2010.

Venlig hilsen

På censorformandskabets vegne

René la Cour Sell
Direktør og censorformand

Mads Bjerre
Direktør og censornæstformand

Povl Tiedemann
Sekretariatsleder

De Erhvervsøkonomiske Censorsekretariater
Handelshøjskolen, Aarhus Universitet
Fuglesangs Alle 4, Bygn. I - Lok. 212
8210 Aarhus V.

Tlf.: 89 48 67 37
Mail: povlt@asb.dk
www: www.cbs.dk/censor